

če bi nam, taisti dopisun tako na debelo ne lagal in trdil, da vozi žid Majder iz Dubrove za to življenska sredstva iz Hrvatske na Štajersko in v Ptuj. Večje židovske hinavščine kakor je ta sicer ne moremo zahtevati. Mi Štajerci in Ptujčani bi morali torej od gladu poginiti, če bi ne bilo na svetu tega „dobrosrčnega“ žida Majderja. Bogmu ohrani še torej dolgo življenje in mu podari za te „zaluže“ enkrat prav dobro zaslužen kazen, ker se je siromak res v potu svojega obraza trudil in tako vrlo skrbel, da njegov žep ni nikdar trpel na tuberkulozi, medtem ko je siromakom kožo čez usesa vlačil. Ha, ha, žid nas redi, žid nas vzdrži — kakó pač to smešno doni . . . ! Ob njegovih življenskih sredstvih še se menda noben Štajerc in Ptujčan ni preobjedel. Samo eno bi radi vedeli. Kdo mu dobava vžigalice in kdo mu daja dovoljenje za izvoz? Na vsak način pa opozarjamo tozadavne merodajne oblasti, naj one vmes posežejo, da se v prihodnje židje z avstrijskimi vžigalicami ne bodo bogatili, medtem ko mi sami na tem predmetu pomanjkanje trpimo.

Čudak je umrl. V Gmundenu je nedavno umrl 78-letni vpokojeni stotnik imenom Rapolter. Ranjki je bil čudak, ki je leta in leta preživel v postelji, dasi ni bil bolan. Tako je ležal 15 let neprenehoma, potem je bil nekaj časa po koncu nato pa se zopet vlegel in zadnjih pet let je spet brez presledka preležal in prespal.

Koroške vesti.

Velika nesreča z ročno granato dogodila se je v soboto v kantini v Rudolfovi vojašnici v Celovcu. Feldvebel Josef Ebner hotel je nastaviti sodček vermut-vina in je rabil k temu ročno granato, ki se je nahajala že dolgo časa kot nenevarna v kantini in je udrihal z njo po pipi sodčka. Ali joj, granata je eksplodirala in je povzročila strašno nesrečo. Feldvebel bil je na majhne kosce raztrgan in na licu mesta mrtev; gostilničarki kantine, vdovi M. Tschertnson so kosi granate razparali prsi in trebuh, tako, da so razletele čreva na vse strani. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je že zvečer umrla. Oprema kantine bila je v večjem vsa zdrobljena.

Razno.

Za varstvo naše živinoreje. Dunaj, 14. avgusta. Sešla se je deputacija agrarnih poslancev vseh narodnosti pri ministerskem predsedniku Hussareku, da protestira proti uničevanju naše živinoreje. Agrarci so se pritoževali, da armada in garnizije meso preveč trtajo. Vživanje mesa se mora, da se ohrani živinoreja, splošno omejiti. V ta namen predlagajo agrarci tri zahteve: 1. Premije za že oddano goved se naj doplačajo. 2. Naloženi kontigenti se naj znižajo. 3. Razmerje med avstrijskimi in ogrskimi dobavnimi se naj nanovo določi in pravičnejše uredi. Slednjič se predlaga vladi, naj resno premisli, ali ne kaže vpeljati brezmesne tedne. Po sedanjih poti grozi avstrijski živinoreji popoln polom.

Dnevni pripetljaji. Iz Rudolfswerta se nam poroča: Stara navada — železna srcaja. Grem po cesti, in kaj vidim! Majhen smrkolin gre tam po cesti in vrže kamen nekemu fantu tako močno v peto, da je komaj še hodil naprej. Ljudje se pa zgražajo nad takim početjem. Krivi so tega edino le stariši, ki dajejo svojim razudanim otrokom potuho. Tisti fant, ki je vrgel v drugega kamen, seveda ni bil nič kaznovan. Mamica ga je pobožala in mu rekla — da je priden. Nekega dne se priklati v Rudolfovo nek zgražajč, ki mu ga ni para. Seveda z slovensko trobojnica. Sam škandal, kamor se človek obne. Temu mora biti skoraj enkrat konec. Če pride pameten človek v to mesto, saj ga oblaja ta mestna drhal in pakaža, da se človek ne ve kam obrniti. Tako je na svetu, če ni v mladosti nobenega reda. Pričakujemo kaj boljšega.

Velike sleparije s transportnim dovoljenjem. V Pragi so zaprli 20 oseb radi velikih sle-

parij s transportnimi listi. Policija je tudi zaplenila veliko takih izkazov, ki so bili ukradeni praški podružnici vojno-prometnega žitnega zavoda. Ukradla jih je neka mlada uradnica in jih izročila potem nekemu komisijonarju, ki je v družbi drugih razpošiljal živila. Zopet na Češkem.

Na dan ustanovitve „Narodnega sveta“ je prišel nek župan iz dežele v Ljubljano in se sešel z jugoslovanskim agitatorjem. Ko vidi župan zastave, reče: „Ali boste kaj kmalu imeli „Jugoslavijo“? — „Jo že imamo“, odvrne župan; „Kje ste pa na denar dobili? Tako reč vendar košta. — „Denar imamo, zato je že vse preskrbljeno.“ — „Koliko pa?“ — „125 milijonov.“ — Kje pa so? Ali so v državnih blagajni shranjeni?“ — „Ne, to je dala ententa. Denar je že kovan, in sicer ves iz srebra in zlata ter ima slovenski, hrvatski in srbski napis.“

20 kron za klofuto. Iz Linca se poroča: Med vožnjo od Sv. Valentina v Linc je imel neki vojni dobičkar drznost se izraziti, naj bi vojska kar mogoče še dolgo trajala. Za to izjavo je dobil od sopotnika prav krepko klofuto. Neki star gospod pa je posegel v žep in dal onemu, ki je nesramneža oklofotal, 20 kron nagrade. Vsi sopotniki so ta čin odobrvali.

Kako je z ogrsko moko? Iz Budimpešte se poroča: Znano je, da se je bila ogrska vlada zavezala preskrbovati armado z moko. Razven tega pa je obljubila prepustiti tudi za civilno prebivalstvo v Avstriji, zasedeni Srbiji in Albaniji kontingent moke. Te obveznosti izpolnjuje Ogrska in pošilja dnevno 200 vagonov, ki jih prejemaajo razne intendature. Kontrole, kako da se ta moka rabi in uporablja ni. Ve se samo, da se dogajajo nerednosti. Z ogrske strani se zagotavlja, da so najvišji uradniki pri intendaturah samo Čehi, ki prodajajo moko civilnemu prebivalstvu namesto armadi. Posamezni poslanci na Ogrskem zahtevajo sedaj sklicanje parlamenta, z edino točko uporabljanja te moke.

Proč od Anglije. Iz Berna se poroča z dnem 22. avgusta. V Bloemfontainu v južni Afriki je sprejela konferenca osrednjega odbora narodnih strank štirih južnih provinc v južni Afriki rezolucijo, da je vzela na znanje javno oznanjene cilje entente in zedinjenih držav, katere sta posebno Lloyd George in Wilson sestavila. Vsled tega se mora popraviti vsaka kršitev svobode in pravice. Konferenca zahteva, da se naj ta načela uporabijo tudi za južno Afriko. Koliko narodov pa stoka danes pod krutovlado Anglije in željno čaka svobode, katere ne bode od nje nikdar dosegla.

Brezmesni tedni. Ker se vpeljejo radi velikega pomanjkanja živine tudi pri nas brezmesni tedni, se priporoča, da se te težke vojne čase ložje prebije, da si vsak po možnosti vkuha za zimo nekaj več zelenjave, kakor kumarjev, paradižnikov, zelja, zelenega fižola itd., kar je dobro pripravljeno, prav tečno in okusno.

Zadolženje naše države. Vojni dolgovi naše države znašajo od sedaj (avgusta 1918) približno 60 milijard; k temu pridejo še dolgovi mirovnega časa od leta 1914 z nadaljnjimi 14 milijardami, kar znaša skupno kakih 74 milijard. To nam je prinesla vojna.

Lepa zaloga trafikantije. Trafikantinja A. Klier v Pragi so zaplenili 78.000 šport ter 3100 egiptovskih cigaret in 85 metrov raznega drugega blaga.

Pristojbine obolelih vojakov-dopustnikov v domači oskrbi. Pri odredbi armadnega vrhovnega poveljstva morajo dobiti vojaki, ki obole med dopustom, še celo mezdo, in ki jih ne morejo oddati v kaki sanitetni zavod, za čas po dopustu dnevni oskrbovalni znesek 3 K, če so v domači oskrbi.

Pes vojnega liferanta. Pri oskrbovalnici z obleko v Kelmorajnu je prosila žena nekega vojnega liferanta za nakaznico za „sviter“ za svojega psa. Spočetka je menil urad, da gre tu le za šalo. „Dama“ pa je presneto resno mislila vso stvar, kajti prinesla je od živinozdravnika spričevalo, da

ima njen psiček revmatizem in rabi radi tega pleten gorak sviter. Seveda je dotični urad zavrnil nesramnico, njeno vlogo pa shranil v vojnem muzeju ad perpetuum memoriam škandaloznih razmer, ko je milijonom manjkalo oblačila in neštetim bolnikom izdatne zdravniške pomoči.

Zastrupljenje vsled gob. Dunaj, 24. avgusta. Vsled vživanja zastrupljenih gob je umrlo doslej nad 100 ljudi.

Pristojbine moštva za čas vjetništva. Moštvo, ki je bilo v vojnem vjetništvu, ima pravico do sledečih pristojbin, i. s. dobi dnevno: infanterirt in gfrajtar po 15 vin; korporal in cugsfirer po 30 vin.; feldvebel in praporščak po 1 K. Podčastniki prejmejo gažo le kot prave šarže (ne titularne). Oni vrnivši se vjetniki, ki še niso prejeli naknadne mezde, naj jo zahtevajo pri nadomestnem poveljstvu svojega vojaškega krдела. Pristojbine vrnivšega se moštva pa obstoje za čas dopusta: iz redne mezde in pristojbin za menažo ter kruh; vožnjo imajo prosto. Za ta čas dobi dnevne mezde: infanterist 16 vin., gfrajtar 20 vin., korporal 30 vin., cugsfirer 45 vin., feldvebel 70 vin., štabni narednik mesečno 70 K in praporščak 140 K; ta slednja dva imata poleg tega še 1 K dnevne doklade za pripravljenost.

Oficirji v zaledju dobe orožje. Vojno ministertvo vrši priprave da oboroži z ozirom nesigurne razmere v zaledju vse tam nahaajoče se oficirje. V to svrhu dobe vsi oficirji 7-55 mm pištolo, ki jo bodo plačali v šestih mesečnih obrokih.

Gospodarske stvari.

V vsak hlev domače zajce!

Priznati je treba, da je danes vsak gospodar dosegel ono stopnjo, ki si jo je želel skoraj vse življenje in je ni mogel doseči s trudapolnim delom: njegovo posestvo je postalo res njegovo, to se pravi: poplačal je vse dolgove. Ali zemlja je danes manj njegova kot je bila kedaj poprej: on seje in žanje, a mora oddati pšenice ne kolikor sam hoče, temveč kolikor mu predpiše oblast. Krmi in redi živino, a v njegov hlev pride komisija in mu vzame rep za repom. Tako se je zgodilo, da si danes najboljši gospodar in največji posestnik ne more vzlic obilim denarnim sredstvom privoščiti tega, kar si je lahko privoščil pred leti. Semkaj spada zlasti meso, ki ga na deželi kmet pač sedaj redkokedaj žvija, saj so mesnice po večini zaprte ali pa koljejo mesarji tako malo, da ne pride na vsakega niti par majhn košček. Temu pa je treba odpomoci in nihče si ne more tako lahko pomagati kot posestnik zemljišča.

V živinski hlev naj postavi par domačih zajčkov in plodili se mu bodo, da jih bo moral biti vesel.

Pred leti seveda, saj je bilo marsikaj drugače. Takrat smo vedno rekli, da so zajčki igrača za otroke. Drugi pa, ki so že uvideli, da je zajec ravnotako koristna žival kot kokoš, so priporočali umno rejo kunccev. Za našega posestnika ni ne prvo ne drugo.

Vsak gospodar ve, da mu obrodí njiva tem bolje, čim bolje jo sam opravlja. Tako je tudi pri kuncereji. Reja kunccev mu bo gotovo donala več dobička, če ji bo posvečal tem več časa in truda. Pa kakor se zgodi, da posestnik najboljši volji ne more opraviti, bodisi radi slabega vremena ali pa pomanjkanja delavnih moči svoje koruze, tako tudi ne moremo zahtevati od kmeta, da bi se pečal kar največ s svojimi kunci, kakor tudi ne moremo od njega zahtevati, da bi vodil knjige o perutinarstvu in tam zabeležal vsako jajce posebej. Pri tem pa ne bo nihče trdil, da ima kmet pri svoji perotnini izgubo. To še pa manj pri kuncereji. Kajti kuncem sploh ne bo treba dajati hrano, če jih imamo v živinskem hlevu. Kar goved izvrže iz jaslí, kar govedi ostane, to je zajčkom najbolj všeč. Tako se posestniku ne bo treba skrbeti za ljubke živalice v hlevu, vendar pa si bo lahko privoščil včasih sam kaj mesa ali pa bo poslal kuncu s pridom na trg.

Celo vrsto ljudi imamo, ki zajčjega mesa ne marajo. Da bi ga hoteli le poskusiti. Pa časi so taki, da skoraj vsak že je, česar bi poprej „za ves svet“ ne bi mogel jesti. Koliko gospodičen se je zgražalo, kako je mogoče jesti konjsko meso! Kako hvalneže bi pa danes bile, da bi ga dobile za drag denar! Zajec pa je izvrstna jed; treba jo je le dobro pripraviti.

Da se pa ne bo nihče hudoval, češ, da sem nasprotnik umne kuncereje, naj omenim še, da bi priporočal uradniku in sploh vsem, ki jim je količjak prostega časa na razpolago, da se oprimejo zajčje reje z večjo brižnostjo in si naj dobe tudi potrebno znanje. Priporočal bi jim, da bi vzeli v ta namen 29. letnik Zadruge, ki je izhajal v Celju leta 1911; v roke; tam najdejo vse, kar je potrebno vedeti o umni kuncereji.

Oskrba s kruhom in z moko.

Urad za ljudsko prehrano je sedaj tudi namestništvu naznanil zvišane cene za moko in mu je ukazal,

da uveljavi od pondeljka, 12. t. m. zvišane cene za kruh. Kolikor se za sedaj more reči, ne bode stal veliki hleb kruha, ki tehta 1260 g (preje 1200 g), kakor se je čitalo v listih, 1 K 56 v, ampak vtegne stati okoli 1 K 32 v. Politična deželna oblast je v tem slučaju vezana na cene za moko, ki jih je določil vojnoprometni zavod za žito za celo državo. C. kr. namestništvo.

Odredba c. kr. štaj. namestništva z dne 3. avgusta 1918, dež. zšk. št. 44, o določitvi najvišjih cen za nadrobno prodajo krompirja letine 1918

Na podlagi § 45, odd. 2 odredbe c. kr. urada za ljudsko prehrano z dne 22. junija 1918, drž. zak. št. 22, se odredi:

§ 1. Pri nadrobni prodaji krompirja letine 1918 se smejo kvečjemu sledeče cene za 1 kg zahtevati in placevati:

Do vstevši 22. avgusta:	
za krompir rogljiček	210 vinarjev
za vse druge vrste	84 "
Do vstevši 3. septembra:	
za rogljiček	162 vinarjev
za vse druge vrste	68 "
Do vstevši 15. septembra:	
za rogljiček	114 vinarjev
za vse druge vrste	52 "
Od 16. septembra naprej:	
za rogljiček	66 vinarjev
za vse druge vrste	36 "

Nadrobna prodaja in oddaja neposredno porabljenec izpod 1 stota. Za izjemoma dovoljeni neposredni nakup porabljalca pri pridelovalcu se veljavna najvišja cena vsakokrat določi. Blago mora biti zdravo, primerno suho, brez zemlje in klic. Namestništvo si pridržuje pravico, da določi za pozamezne občinske okolišče, kjer so višji stroški za pridelovanje, na predlog občine višje maksimalne cene. V občinah, ki so oddaljene nad 3 kilometre od železniške postaje, sme politična oblast za vozno določiti primeren pribitek k veljavnim najvišjim cenam. Ako se nabavni in obratni stroški za nadrobno prodajo po posobnih razmerah izredno znižajo, skriči okrajna oblast primerno najvišjo ceno.

§ 2. Ulomki pol vinarja in čez, ki se podajo za množine izpod 1 kg pri zaračunanju na podlagi za kilogram določene najvišje cene, veljajo za cel vinar.

§ 3. Prestopki te odredbe in na nje podlagi izdanih določil kaznujejo po § 19 cesarske odredbe z dne 24. marca 1917, drž. zak. št. 131, politične oblasti z zaporom od enega tedna do šestih mesecev, ako ni čin podvržen strožji kazni. Poleg kazni na svobodi se vtegne še prisoditi globa v znesku do 10.000 K. Tudi se zamore izgubiti za vedno ali za določeno dobo obrtna pravica in zapade krompir, na katerega se nanaša kaznivo dejanje, ali njega izkupiček državi.

§ 4. Ta odredba je takoj veljavna.
C. kr. cesarski namestnik: Clary I. r.

Loterijske številke.

Gradec, 28. avgusta 1918: 8, 38, 24, 78, 70.
Dunaj, 24. avgusta 1918: 53, 31, 39, 32, 65.
Trst, 21. avgusta 1918: 48, 82, 85, 87, 62.
Linc, 17. avgusta 1918: 8, 60, 33, 69, 43.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 28. avgusta. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Na gorski fronti vrla poizvedovalna delavnost.

Albanija. V Albaniji se je v bojih z zadnjimi četami zopet na ozemlju pridobilo.

Set generalštaba.

Zmagoviti odpor na zapadu.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 28. avgusta. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v. Boehn. Pri Langemarcku in severno Lyse so bili sovražni delni napadi zavrnjeni.

Armada generala v. Below (Otto) je stala včeraj zopet v težkih bojih. Težišče angleškega napada je bilo južno Scarpe. Pod veliko uporabo tankov, angleške in kanadske infanterije poskušal je sovražnik obojestransko ceste Arass-Cambrai vnovič predor napraviti. Naše v črti Pelves vzhodno od Monchy-Croisilles boreče se čete so s velikim

sko premočjo na vojaštvu in materijalu naskajajočega sovražnika odbile. Tudi večkrat ponovljeni navali nasprotnika proti Boiry, Notre Dame in severovzhodno od Croisillesa so se zlomili. — Sovražnik imel je včeraj najtežje izgube. Mnogo tankov je bilo skozi kanone in minske metalce iz predajšnje črte uničenih. Baterije rezervnega poljsko-artiljerijskega regimenta št. 26 streljale so pri Visu pred našo infanterijo iz bližine v goste črte sovražnika. Boj razširil se je proti poldnevu tudi na severni breg Scarpe in na jugu do Mory. Večkratni napadi sovražnika so bili zavrnjeni. — Severno Somme vodil je Anglež ljute napade proti naši novi črti med Flers in Curly. Zavrnili smo jih in vzeli Flers in Lonqueval, kjer je sovražnik mimogredoč vdrl, v protinapadu zopet. Južno Somme izjalovili so se delni sunki nasprotnika. — Med Sommo in Oiso smo naše črte odsedli in sovražniku brez boja pripustili razvaline Chaulnesa in Roye. Skozi naše uspešne odpore je bil nasprotnik od 20. t. na tej fronti k vstavi svojih napadov prisiljen. S tem se je omogočilo brezbojno premikanje naših čet, ki se je izvršilo v zadnjih nočeh od sovražnika popolnoma neovirano. — Med Oiso in Aisn o omejila se je bojovna delavnost na manjše infanterijske boje.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika. Ob Vesli dovedli so meklenburški grenadirji pod uspešnim vodstvom svojega vodja oberlajtnanta Boelcke od grenadirregimenta št. 89 napad Amerikancev proti Bazoches-u do izjalovljenja. Badske čete naskočile so Fisnette in dolino Vesle. Pri obeh podjetjih imel je Amerikanec težke izgube in je pustil več kakor 250 vjetih v naši roki. V Argonih se je pri uspešnem sunku Italijane vjelo.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Zahtevajte „Štajerca“

Žlahtno sadje, orehe, suhe gobe, med in kumin

kupi v vsaki množini 436

F. Zwitter, Gradec, Zinzendorfgasse 20.

Majer

s 4 delavskimi močmi, se sprejme pri Jos. Ornig, Ptuj. 437

„Slovenski Gospodar“ za fronto prepovedan!

Vojaška oblast prepovedala je dostavljanje „Slovenskega Gospodarja“ vojakom na fronto. — Kdor čita ta veleizdajalski jugoslovanski list, se tej odredbi ne čudi, čudi se k večjemu, zakaj se je to takopozno odredilo in — zakaj še se ne prepove drugih sličnih listov.

Učenec
nemškega in slovenskega jezika zmožen, z dobro šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovini mešanega blaga A. Högenwarth v Framu (Frauheim). 434

Viničar

z večjo družino, se išče za vstop dne 1. novembra od gosposke Jos. von Kiepack v Križevcih na Hrvatskem. 433

TESARJI

za zopetno zgradbo delavskih kolonij za ladjedelnico v Trziču (Monfalcone) se proti plači od K 2:30 do K 2:50 na uro takoj sprejmejo. Dobra oskrba in bivališče. — Ponudbe naj se obračajo na 432

„Bauunternehmung Wolfgang Alkier“, Gradec, Jakominiplatz št. 14.

„Piff-Paff“ Smrt za podgane

Edino gotovo sredstvo proti podganam in mišim; skozi „Piff-Paff“ se jih uniči popolnoma. Ena doza stane K 2.— Po pošti pošiljam najmanj 3 škatlje.

„Mof“ je senzacionalna ameriška moličjedina. 1 zavitek stane K 1:50. 424

„Enta“ je najljepši tobačni dodatek in stane 60 vin.

„Sv. Valentina svinjski redilni prašek“, lekarniški izdelek, ki popolnoma pospešuje je prebavljanje snete piče in je za rejo neogibno potreben. 1 zavitek stane K 1:50.

„Herba“, mrčesni prašek za muhe, 1 zavoj stane 60 vin.

Josef Berdajs, Ljubljana 7, Celovška cesta 85

Išče se v nakup kmečki vodni mlin za mletje ali v najem 430
čtetudi poprave potreben. Lahko je tudi ž a g a. Ponudbe na upravo „Štajerca.“

Ali hočete ostati od

revmatizma, gihta, išias

temeljito prosti?

Tisočeri že ozdravljeni.

Bolečine v udih in členkih, otekli udi, pohabljenе roke in noge, bode-nje, trganje v raznih delih trupla, celo slabost oči so posledice revmatičnih in gihtičnih bolezni.

Ponudim Vam naravni produkt v zdravljenje!

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno poskušajo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo popolnoma zastonj. Postali boste moj hvaležni pristaša. 435

Ekspedicija Opernapoteke Budapest. VI., Abt. 252.

